

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind protejarea
patrimoniului cultural național mobil**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege
privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul culturii

Boris Focșa

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Vizează:

Secretarul general al Guvernului

Victor BODIU

Aprobată în şedinţa Guvernului
din

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGEA****privind protejarea patrimoniului cultural național mobil**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. Dispoziții generale**Art.1. Obiectul prezentei legi**

Prezenta lege reglementează regimul juridic al bunurilor aparținând patrimoniului cultural național mobil, ca parte a patrimoniului cultural național, precum și activitățile specifice în domeniul identificării, cercetării, inventarierii, clasării, asigurării securității, întreținerii, preparării, restaurării și punerii în valoare a bunurilor culturale mobile.

Art. 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

a) patrimoniu cultural mobil – ansamblu de bunuri culturale mobile, clasate în patrimoniul cultural cu valoare deosebită sau excepțională istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică, epigrafică, estetică, etnologică și antropologică, reprezentând mărturii materiale ale evoluției mediului natural și relației omului cu acesta, ale potențialului creator uman;

b) protejarea patrimoniului cultural național mobil – ansamblu de măsuri având caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic, menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, conservarea, asigurarea securității, întreținerea, prepararea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil, în vederea asigurării accesului democratic la cultură și transmiterii acestui patrimoniu generațiilor viitoare;

c) clasarea bunurilor culturale mobile – procedură de stabilire a categoriei bunurilor culturale mobile și de înscriere a acestora în Registrul patrimoniului cultural național mobil;

d) declararea bunurilor culturale mobile – procedură de radiere a bunurilor culturale mobile clasate în baza expertizelor efectuate de specialiștii acreditați în domeniu din registrele patrimoniului cultural național mobil;

e) colecție publică de bunuri culturale mobile – ansamblu de bunuri culturale și naturale, constituit în mod sistematic de către persoane fizice sau persoane juridice de drept public sau privat, care sînt accesibile publicului și specialiștilor;

f) colecție privată de bunuri culturale mobile – ansamblu de bunuri culturale și naturale, constituit de persoane fizice sau juridice private, ca rezultat al colectării, achiziționării, donării sau moștenirii;

h) laborator de restaurare – spațiu special amenajat, dotat cu instalații și aparate, dispuse în raport de un flux tehnologic determinat, în care se execută lucrări de investigații și tratamente cu caracter științific, aplicativ și tehnic;

g) atelier de restaurare – spațiu special amenajat, dotat cu instalații și unelte, dispuse în raport de un flux tehnologic determinat, în care se execută lucrări de restaurare cu caracter de măiestrie;

i) registrul patrimoniului cultural național mobil – inventar al bunurilor culturale mobile, aparținînd domeniului public național, ținut în formă electronică și scrisă de către Ministerul Culturii;

l) registrul colecțiilor private – inventar al bunurilor culturale mobile, proprietate privată a persoanelor fizice, ținut în formă scrisă și electronică de Ministerul Culturii.

Art. 3. Protejarea patrimoniului cultural național mobil

(1) Protejarea patrimoniului cultural național mobil este realizată prin intermediul autorităților publice centrale și locale, instituțiilor specializate, cum sînt muzeele, colecțiile publice, casele memoriale, arhivele, bibliotecile, cultele religioase, precum și organizațiile nonguvernamentale cu atribuții în domeniu.

(2) Statul garantează proprietatea asupra bunurilor culturale mobile și asigură, în condițiile legii, protejarea bunurilor care fac parte din patrimoniul cultural național mobil.

(3) Statul asigură, în conformitate cu legislația în vigoare, baza materială și mijloacele financiare necesare pentru protejarea patrimoniului cultural național mobil.

Art. 4. Componenta patrimoniului cultural național mobil

Din patrimoniul cultural național mobil fac parte:

1) bunuri arheologice și istorico-documentare, precum:

- a) piese arheologice din săpături terestre și subacvatice sau descoperiri întâmplătoare, cu excepția eșantioanelor de materiale de construcție, materiale din situri, care constituie probe arheologice pentru analize de specialitate;
- b) inscripții, elemente separate provenite din dezmembrarea monumentelor istorice;
- c) mărturii materiale și documentare privind istoria politică, economică, socială, militară, religioasă, științifică, artistică, sportivă sau din alte domenii;
- d) manuscrise, incunabule, cărți rare și cărți vechi, publicații de diferite tipuri, cu autografe și ex-librisuri, periodice;
- e) documente și tipărituri de interes social: documente de arhivă, hărți și alte materiale cartografice;
- f) obiecte cu valoare memorialistică;
- g) obiecte și documente cu valoare numismatică, filatelică, heraldică: monede, medalii, decorații, insigne, bancnote, sigilii, brevete, mărci poștale, drapele și stindarde;
- h) piese epigrafice;
- i) fotografii, clișee fotografice, filme, înregistrări audio și video;
- j) instrumente muzicale;
- k) uniforme militare și accesorii ale acestora;
- l) vestimentație;

2) bunuri cu semnificație artistică, precum:

- a) opere de artă plastică: pictură, sculptură, grafică, desen, gravură, stampe și altele;
- b) opere de artă decorativă și aplicată: mobilier, tapiserii, covoare, piese din sticlă, ceramică, metal, lemn, textile și alte materiale, podoabe;
- c) obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier și altele;
- d) proiecte și prototipuri de design;
- e) materiale primare ale filmelor artistice, documentare și de animație;
- f) monumente de for public, componente artistice expuse în aer liber;
- g) cărți poștale și ilustrate;
- h) piese decorative pentru spectacole;

3) bunuri cu semnificație etnografică, precum:

- a) arhitectură populară;
- b) instalații tehnice;
- c) obiecte de uz casnic (din lemn, os, metal, piatră, sticlă, ceramică) și gospodăresc;
- d) unelte de muncă;
- e) industrie casnică textilă: covoare, păretare, prosoape, costum popular etc.;
- f) mobilier;
- g) recuzită a obiceiurilor;
- h) obiecte de cult;
- i) produse de artizanat contemporan etc.;

4) bunuri de importanță științifică, precum:

- a) specimene rare și colecții de zoologie, botanică, mineralogie, petrologie, paleontologie, antropologie, speologie, anatomie;
- b) trofee de vânat;

5) bunuri de importanță tehnică, precum:

- a) creații tehnice de unicat;
- b) rarități, indiferent de marcă;
- c) prototipurile aparatelor, dispozitivelor și mașinilor din creația curentă;
- d) orologerie;
- e) realizări ale tehnicii populare;
- f) documente tehnice: proiecte, planuri, schițe, brevete de invenții;
- g) mijloace de transport și de telecomunicații;
- h) matrițe de CD-uri, CD-ROM, DVD etc.;

6) bunuri cu semnificație memorialistică, precum:

- a) bunuri și obiecte memoriale;
- b) documente și fotografii din viața personalităților;
- c) piese legate de evenimente de importanță națională și internațională.

Art.5. Categoriile de bunuri aparținând patrimoniului cultural național mobil

Bunurile aparținând patrimoniului cultural național mobil fac parte, în funcție de semnificația sau importanța lor istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică, tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelice, heraldică, bibliofilă, cartografică, epigrafică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor, din categoriile:

a) „tezaur” – care include bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate;

b) „fond” – care include bunuri culturale cu valoare deosebită pentru Republica Moldova.

Art.6. Dreptul de proprietate asupra bunurilor culturale mobile

(1) Bunurile culturale mobile pot fi proprietate publică a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, a asociațiilor obștești, a cultelor religioase sau proprietate privată a persoanelor fizice și a persoanelor juridice de drept privat.

(2) Exercițarea dreptului de proprietate și a altor drepturi reale asupra bunurilor culturale mobile este supusă reglementărilor prezentei legi.

Capitolul II. Cercetarea, clasarea și inventarierea bunurilor culturale mobile

Art. 7. Cercetarea bunurilor culturale mobile

(1) Activitatea de cercetare are ca obiect cercetarea, dezvoltarea și valorificarea științifică a patrimoniului cultural național mobil, în special al celui deținut de instituțiile publice specializate, deținătoare de bunuri culturale mobile, care fac parte din patrimoniul cultural național.

(2) Cercetarea bunurilor, care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, se realizează de către instituțiile publice specializate în domeniu: Academia de Științe a Moldovei, biblioteci, muzee și arhive.

Art. 8. Clasarea bunurilor culturale mobile

(1) Declanșarea procedurii de clasare a bunurilor culturale mobile se face:

**a) din oficiu,
în următoarele cazuri:**

- pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea statului sau a unităților teritorial-administrative și administrate de instituții publice, alte persoane juridice la care statul sau o autoritate publică este deținător de acțiuni;
- pentru bunurile culturale mobile aflate în proprietatea cultelor religioase;
- pentru bunurile culturale mobile care fac obiectul unor vânzări publice prin licitație sau prin intermediul unui agent autorizat;
- pentru bunurile culturale mobile pentru care se solicită exportul temporar sau definitiv;

- pentru bunurile culturale mobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări sistematice;
- pentru bunurile culturale mobile confiscate;
- pentru bunurile culturale mobile care au făcut obiectul unor tentative de export ilicit, sau au fost scoase ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova;
- pentru bunurile aflate în custodia instituțiilor publice și care urmează a fi restituite;
- pentru bunurile culturale mobile ce urmează a fi restaurate;
- pentru bunurile culturale mobile care fac obiectul unei cercetări penale;

b) la solicitarea cultelor religioase, a persoanelor fizice și juridice de drept privat, proprietare ale bunurilor culturale mobile.

(2) Clasarea bunurilor culturale mobile se efectuează în baza unui raport de expertiză întocmit de experți acreditați de Ministerul Culturii.

(3) Organismul științific competent să hotărască clasarea este Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(4) Hotărîrea de clasare, însoțită, în mod obligatoriu, de raportul de expertiză, efectuate de către experți ai bunurilor culturale mobile acreditați de Ministerul Culturii, va fi semnată de președintele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și va fi aprobată prin ordinul ministrului culturii, în termen de 3 luni din momentul declanșării procedurii de clasare.

(5) La hotărîrea de clasare se vor anexa, în extras, concluziile conținute în raportul de expertiză, fișa-standard a obiectului și fotografia alb-negru sau color, după caz.

(6) Ministerul Culturii eliberează pentru fiecare bun cultural clasat un certificat, care nu constituie prin sine un certificat de proprietate.

(7) Clasarea are ca efect înscrierea bunurilor culturale mobile în Registrul patrimoniului cultural național mobil, în una din cele două categorii, „Tezaur” sau „Fond”.

(8) Proprietarii, titularii altor drepturi reale și deținătorii cu orice titlu ai bunurilor culturale mobile, pentru care s-a declanșat procedura de clasare, au obligația de a permite examinarea bunurilor respective de către experți acreditați de Ministerul Culturii.

(9) Bunurile culturale mobile clasate pot fi preluate pentru analize de laborator numai în cazuri speciale și pentru o perioadă stabilită în normele de

clasare, aprobate de Ministerul Culturii, doar cu acordul proprietarilor sau titularilor de alte drepturi reale, în baza unui act de predare-primire, încheiat cu persoanele fizice sau juridice, menționate la alineatul (8) al prezentului articol.

(10) Dreptul proprietarului de a solicita clasarea unui bun cultural mobil este imprescriptibil.

(11) Bunurile culturale mobile proprietate publică, aflate în patrimoniul persoanelor juridice cu capital public ori majoritar public, care se privatizează, vor fi supuse procedurii de clasare înainte de declanșarea procedurii de privatizare.

(12) Autoritatea publică centrală sau locală, după caz, care privatizează o persoană juridică din cele prevăzute la alineatul (11) al prezentului articol are obligația de a anunța cu 30 de zile înainte, în scris, Ministerul Culturii despre procedura de privatizare.

(13) Bunurile culturale mobile clasate în cazul prevăzut la alineatul (11) al prezentului articol, vor fi transmise în administrarea unei instituții publice specializate, desemnate de Ministerul Culturii.

(14) Ministerul Culturii, în termen de 10 zile de la data înregistrării comunicării prevăzute la alineatul (11), va expertiza bunurile culturale mobile susceptibile de a fi clasate a persoanei juridice în curs de privatizare și, după caz, va declanșa procedura de clasare.

(15) În cazul în care un bun cultural mobil nu a fost clasat, procedura poate fi reluată, la cerere, după minimum 2 ani; în cazul în care au apărut argumente noi în favoarea inițierii procedurii de clasare, acest termen poate fi redus de Ministerul Culturii.

(16) În cazul bunurilor culturale mobile, care nu au fost propuse de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor pentru clasare, concluziile raportului de expertiză se vor comunica proprietarului sau titularului de alte drepturi asupra acestora, în termen de 30 zile de la data finalizării expertizei.

Art. 9. Registrul patrimoniului cultural național mobil

(1) Registrul patrimoniului cultural național mobil, întocmit în baza ordinelor privind bunurile culturale mobile clasate, evidența informatizată și administrarea documentelor care au stat la baza întocmirii acestuia se va gestiona și completa de către direcția de specialitate a Ministerul Culturii în baza

registrelor de evidență ale proprietarilor de bunuri culturale mobile, ale muzeelor și altor instituții, în proprietatea sau folosința cărora se află bunurile respective.

(2) Datele privind patrimoniul cultural național mobil, cu excepția listei cuprinzând bunurile culturale mobile și imaginea acestora, sînt făcute publice doar cu acordul proprietarilor bunurilor.

(3) Datele privind patrimoniul cultural național mobil pot fi furnizate, la cerere, de Ministerul Culturii instituțiilor specializate, cercetătorilor și altor specialiști și experți acreditați, în vederea desfășurării unor activități specifice de identificare și cercetare. Utilizarea informațiilor obținute poate fi făcută doar cu consimțămîntul deținătorului. Comunicarea publică a datelor de identificare a proprietarului se poate face numai cu acordul acestuia.

(4) Informațiile cuprinse în Registrul patrimoniului cultural național mobil pot fi furnizate organelor de poliție, de urmărire penală și instanțelor judecătorești, numai cu respectarea prevederilor legale în domeniu.

Art. 10. Registrul colecțiilor private de bunuri culturale mobile

(1) Colecțiile private de bunuri culturale mobile se înregistrează, în mod obligatoriu, la Ministerul Culturii.

(2) Colecțiile private de bunuri culturale mobile se vor înregistra la Ministerul Culturii în decurs de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Înregistrarea colecțiilor private se face în baza cererii proprietarului bunurilor culturale, prezentate conform formatului stabilit de Ministerul Culturii.

(4) Confidențialitatea datelor privind colecțiile private de bunuri culturale înregistrate și componența acestora este garantată.

(5) Registrul colecțiilor private se completează în baza listelor bunurilor culturale mobile depuse la Ministerul Culturii de către persoane private fizice sau juridice.

(6) Actualizarea Registrului colecțiilor private se efectuează anual.

Art. 11. Declasarea bunurilor culturale mobile

(1) Declasarea bunurilor culturale mobile are loc la cerea titularilor drepturilor de proprietate sau din oficiu, în următoarele cazuri:

a) invalidarea expertizei;

- b) distrugere;
- c) deteriorare gravă care nu poate fi remediată prin operațiuni de restaurare;
- d) pierdere, confirmată prin acte doveditoare.

(2) Declasarea urmează procedura stabilită pentru clasare.

(3) Ordinul de declasare este luat în evidența Registrului patrimoniului cultural național mobil, procedându-se la radierea bunului respectiv din acesta.

(4) Ordinul de declasare se comunică proprietarului, titularilor altor drepturi reale, precum și deținătorilor cu orice titlu a bunurilor culturale mobile, după caz.

Art. 12. Trecerea unui bun cultural dintr-o categorie juridică a patrimoniului cultural național mobil în alta

Trecerea unui bun cultural dintr-o categorie juridică a patrimoniului cultural național mobil în alta se poate face numai cu respectarea procedurii stabilite pentru clasare.

Art. 13. Contestarea clasării, declasării sau trecerii unui bun cultural dintr-o categorie în alta a patrimoniului cultural național mobil

(1) Ordinul de clasare, de declasare sau trecere dintr-o categorie în alta a patrimoniului cultural național mobil a unui bun cultural mobil poate fi contestat de proprietarul sau titularul altor drepturi reale la Ministerul Culturii, în termen de 30 zile de la comunicare. Ministerul va soluționa contestația în termen de 30 zile de la înregistrarea acesteia.

(2) În cazul în care proprietarul sau titularul altor drepturi reale nu este mulțumit de răspunsul la contestația adresată Ministerului, el este în drept să se adreseze, în condițiile legii, instanțelor judecătorești competente.

Art. 14. Inventarierea bunurilor culturale mobile

(1) Instituțiile publice deținătoare de bunuri culturale mobile aparținând patrimoniului cultural național mobil au obligația de a inventaria aceste bunuri atât analitic, prin fișa standard, cât și sinoptic, prin banca electronică de date. În fișele standard ale bunurilor culturale mobile ce conțin metale și pietre prețioase se va indica cantitatea acestora.

(2) Autoritățile publice în subordinea cărora funcționează instituții deținătoare de bunuri aparținând patrimoniului cultural național mobil, au obligația să asigure mijloacele financiare necesare inventarierii informatizate a bunurilor.

(3) Bunurile culturale mobile aflate în colecțiile instituțiilor specializate, cultelor religioase, sînt inventariate conform prevederilor prezentei legi.

CAPITOLUL III. Asigurarea securității bunurilor culturale mobile

Art. 15. Asigurarea securității bunurilor culturale mobile

(1) Proprietarii, titularii altor drepturi reale, precum și deținătorii cu orice titlu a bunurilor culturale mobile clasate au următoarele obligații:

- a) să asigure cele mai bune condiții de păstrare, conservare și depozitare a bunurilor culturale mobile;
- b) să asigure securitatea acestor bunuri;
- c) să nu distrugă și să nu deterioreze bunurile;
- d) să nu permită și să nu utilizeze bunurile culturale mobile în scopuri care le-ar supune pierderii, deteriorării, sustragerii sau pereclitării integrității;
- e) să aducă la cunoștința serviciilor de specialitate ale Ministerului Culturii, în termen de 5 zile, cazurile de constatare a unui pericol iminent de distrugere sau de degradare gravă a acestor bunuri;
- f) să permită accesul specialiștilor serviciilor specializate ale Ministerului Culturii în vederea constatării stării de conservare a acestor bunuri;
- g) să asigure restaurarea bunurilor;
- h) să permită executarea lucrărilor de restaurare exclusiv restauratorilor acreditați de Ministerul Culturii;
- i) în cazul pierderii sau al furtului bunurilor culturale mobile clasate, să informeze, în termen de 24 de ore de la constatare, Ministerul Culturii și serviciile specializate ale Ministerului de Interne, iar în cazul distrugerii totale sau parțiale a acestora – să informeze Ministerul Culturii în termen de 3 zile.

(2) Instituțiile publice specializate și nespecializate, cultele religioase, precum și agenții economici, care dețin cu orice titlu bunuri culturale mobile clasate, au obligația să finanțeze achiziționarea și instalarea de sisteme antiefracție, antiincendiu și de asigurare a microclimatului pentru protecția bunurilor culturale mobile.

(3) Persoanele fizice și juridice, care dețin cu orice titlu bunuri culturale mobile clasate, beneficiază de consultanță gratuită din partea instituțiilor specializate, în scopul păstrării, conservării și punerii în valoare a acestor bunuri.

(4) Instituțiile publice au obligația să permită accesul experților și specialiștilor acreditați, precum și al cercetătorilor la bunurile culturale mobile deținute, pentru efectuarea de studii și lucrări de specialitate, în condiții convenite de comun acord.

Art.16. Executarea copiilor, mulajelor, facsimilelor de pe bunurile culturale mobile

(1) Copiile, mulajele, tirajele postume și facsimilele de pe bunuri culturale mobile clasate, aflate în proprietate publică, în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, titularilor altor drepturi reale, pot fi executate numai cu acordul scris al proprietarilor și titularilor de alte drepturi reale asupra acestor bunuri, în conformitate cu normele stabilite de Ministerul Culturii.

(2) Reproducerea bunurilor culturale mobile clasate prin mijloace video și foto se permite doar cu acordul scris al titularului bunului reprodus sau al titularului de alt drept real asupra acestor bunuri.

(3) Persoanele care execută copii, mulaje, facsimile, tiraje postume de pe bunuri culturale mobile clasate sînt obligate să utilizeze tehnici adecvate și să ia măsurile necesare pentru a nu afecta integritatea originalelor.

CAPITOLUL IV. Conservarea și restaurarea bunurilor culturale mobile clasate

Art. 17. Conservarea și restaurarea bunurilor culturale mobile clasate

(1) Lucrările de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, aflate în proprietatea publică a statului, persoanelor fizice și juridice, titularilor altor drepturi reale, se efectuează numai de către conservatori și restauratori acreditați în baza unui contract încheiat în conformitate cu actele normative în vigoare.

(2) Acreditarea conservatorilor și restauratorilor, care execută lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile, se face de către Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(3) În baza acreditării Ministerul Culturii eliberează conservatorilor și restauratorilor certificate de liberă practică, emise în conformitate cu normele stabilite prin ordinul ministrului culturii.

4) Conservatorii și restauratorii acreditați sînt singurii care au calitatea să facă expertize pentru instanțele judecătorești și notari publici, la solicitarea acestora.

(5) În baza avizului Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor Ministerul Culturii eliberează certificate de acreditare laboratoarelor și atelierelor care efectuează lucrări de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, emise în conformitate cu normele stabilite prin ordinul ministrului culturii.

(6) Bunurile culturale mobile clasate în „Tezaur”, indiferent de forma de proprietate, care sînt în pericol iminent de distrugere sau degradare gravă, se vor supune operațiunilor de restaurare și conservare, în baza ordinului ministrului culturii și raportului de expertiză avizat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor.

(7) Bunurile culturale mobile clasate în „Fond”, indiferent de forma de proprietate, care se află în pericol de distrugere sau degradare gravă, se vor supune operațiunilor de restaurare și conservare prin ordinul ministrului culturii, în baza unui raport de expertiză și cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(8) Pentru acreditarea conservatorilor, restauratorilor, laboratoarelor și atelierelor de restaurare a bunurilor culturale mobile, nu se vor percepe taxe de stat.

(9) În cazul depistării erorilor profesionale care au determinat distrugerea sau deteriorarea bunurilor culturale, precum și a utilizării de către conservatori, restauratori, laboratoarele și atelierelor de restaurare a tehnicilor și materialelor neadecvate în procesul de restaurare a bunurilor culturale mobile, care au condus la prejudicierea integrității și autenticității acestora, Ministerul Culturii va suspenda sau va revoca, după caz, pe un termen de 3 luni, certificatele de acreditare eliberate conservatorilor, restauratorilor, laboratoarelor și atelierelor de restaurare.

(10) Procedura de eliberare a acreditărilor poate fi reluată, la cererea conservatorilor, restauratorilor, atelierelor și laboratoarelor de restaurare, după minimum 3 luni de la depunerea cererii, cu condiția înlăturării încălcărilor depistate.

(11) Direcția de specialitate a Ministerului Culturii va ține evidența acreditărilor eliberate, precum și a celor suspendate sau revocate.

CAPITOLUL V. Circulația și comercializarea bunurilor culturale mobile

Art. 18. Circulația bunurilor culturale mobile

(1) Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, sînt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

(2) Pentru organizarea unor expoziții sau realizarea unor proiecte culturale instituțiile publice pot împrumuta, după caz, unor instituții publice sau persoane juridice de drept privat din țară bunuri culturale mobile clasate pe care le dețin în administrare, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și aprobarea prin ordin al ministrului culturii.

(3) Persoanele fizice și juridice de drept privat pot împrumuta instituțiilor publice sau persoanelor juridice de drept privat, bunuri culturale mobile clasate în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Bunurile culturale mobile clasate, aparținînd cultelor religioase, pot fi împrumutate instituțiilor publice, persoanelor juridice de drept privat cu aprobarea șefilor de cult.

(5) Scoaterea peste hotarele Republicii Moldova a bunurilor culturale mobile constituie operațiune de export, care poate fi temporară sau definitivă.

(6) Exportul temporar sau definitiv al bunurilor culturale mobile clasate sau neclasate se efectuează numai în baza autorizației de export temporar sau definitiv, eliberată de Ministerul Culturii în conformitate cu legislația în vigoare.

(7) Tarifele pentru eliberarea certificatelor de export a bunurilor culturale mobile se stabilesc de către Guvernul Republicii Moldova, la propunerea Ministerului Culturii.

(8) Exportul temporar al bunurilor culturale mobile clasate în „Tezaur”, indiferent de proprietar sau de titularul altor drepturi reale, se va efectua în baza ordinului ministrului culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(9) Scoaterea din țară, pe orice cale, a bunurilor culturale mobile pentru care nu s-a obținut certificatul de export temporar sau definitiv, constituie operațiune de export ilegal.

(10) Bunurile culturale mobile clasate, aflate în proprietatea statului sau unităților administrativ-teritoriale, se exportă numai temporar și numai pentru organizarea unor expoziții în străinătate, investigații de laborator, restaurare sau expertizare.

(11) Bunurile culturale mobile clasate în „Tezaur”, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi exportate numai temporar.

(12) Bunurile culturale mobile clasate în „Fond”, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat, pot fi exportate definitiv, numai în cadrul unui schimb de bunuri culturale cu valoare și semnificație comparabile, care prezintă unicate sau rarități pentru patrimoniul muzeal al Republicii Moldova.

(13) Schimbul prevăzut la alin.(13) al prezentului articol este aprobat prin ordinul ministrului culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(14) Operele de artă plastică și fotografică, operele cu caracter etnografic ale meșterilor populari, operele de artă decorativă sau de cult, precum și orice alte opere ale autorilor în viață (artiști plastici, artiști liber-profesioniști, artiști amatori, meșteri, artizani, studenți, elevi, copii), create independent ori în cadrul procesului instructiv-educativ, nu fac obiectul clasării și pot fi exportate definitiv sau temporar fără autorizație de export, ele circulând fără restricție.

(15) Bunurile prevăzute la alin. (14) al prezentului articol se pot exporta definitiv sau temporar:

a) în baza declarației creatorului, în formă autentică, prezentate autorităților vamale, în cazul bunurilor înstrăinate fără intermediatori, sau în cazul exportului bunurilor respective de către creator sau de mandatar;

b) în baza adeverințelor emise de persoanele juridice de drept public sau privat, în cazul bunurilor ce se exportă pentru organizarea de expoziții, schimburi culturale, manifestări promoționale;

c) în baza adeverințelor emise de persoanele juridice de drept public sau privat în cazul bunurilor realizate în cadrul activităților instructiv-educative, atelierelor, cercurilor etc.

d) în baza adeverințelor emise de organizatorii de turnee artistice, în cazul obiectelor de decor, costume, recuzită, realizate în baza unor schițe sau proiecte ale unor autori în viață.

Art. 19. Comercializarea bunurilor culturale mobile

(1) Vânzarea publică a bunurilor culturale mobile, aflate în proprietatea privată sau intermedierea vânzării, se va efectua numai prin operatori economici autorizați prin ordinul ministrului culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

(2) Agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile sînt obligați:

a) să afișeze la loc vizibil normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile;

b) să dețină un registru, în care să menționeze, corect și complet, numele și adresa ofertantului, descrierea și prețul fiecărui bun;

c) să informeze în scris, în termen de 5 zile, Ministerul Culturii despre existența unor bunuri susceptibile de a fi clasate;

d) să informeze în scris, în termen de 5 zile, proprietarul bunului despre posibilitatea declanșării procedurii de clasare;

e) în termen de 3 zile de la data înscrierii în registrul propriu al bunurilor culturale clasate în „Tezaur”, să informeze Ministerul Culturii despre punerea acestora în vânzare.

(3) Bunurile culturale mobile, proprietate a persoanelor fizice sau juridice de drept privat, clasate în „Tezaur”, pot face obiectul unor vânzări publice numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune de către statul Republica Moldova, prin Ministerul Culturii, în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI. Finanțarea activităților specifice de protejare a patrimoniului cultural național mobil

Art. 20. Modalitățile de finanțare

(1) Finanțarea activităților de descoperire, colectare, cercetare, expertizare, clasare, inventariere, depozitare, conservare, preparare, restaurare, protejare și punere în valoare a bunurilor culturale mobile clasate, indiferent de proprietar, de titularii altor drepturi reale, se asigură de la bugetul de stat prin Ministerul Culturii, din bugetele unităților administrativ-teritoriale, din fondurile și donațiile unor persoane fizice și juridice, precum și din alte surse legale.

(2) Alocațiile bugetare destinate activităților prevăzute la alin. (1) al prezentului articol se nominalizează cu aceste destinații în bugetul Ministerului

Culturii, în bugetele autorităților publice centrale și locale, precum și în bugetele altor instituții publice cu atribuții în domeniu.

Art. 21. Finanțarea activităților de completare, conservare, restaurare și protejare a patrimoniului cultural național mobil

(1) Achiziționarea de bunuri culturale mobile pentru completarea colecțiilor instituțiilor publice specializate, în funcție de subordonarea acestora, se poate face din sumele prevăzute cu această destinație în bugetele autorităților publice centrale și locale.

(2) Operațiunile de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, care sînt în pericol iminent de distrugere sau degradare, indiferent de forma de proprietate, vor fi efectuate din contul proprietarului.

(3) În cazul în care proprietarul bunului cultural mobil clasat în „Tezaur”, este o persoană fizică, din declarația căreia rezultă că nu dispune de surse financiare pentru acoperirea cheltuielilor de conservare și restaurare, aceste operațiuni vor fi finanțate, parțial sau integral, de la bugetul de stat ori de la bugetele unităților administrativ-teritoriale, după caz, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi. În cazul vânzării ulterioare a acestor bunuri culturale mobile, costul operațiunilor de conservare și restaurare, vor fi restituite de proprietarul vânzător instituției finanțatoare.

CAPITOLUL VII. Sistemul de protejare a patrimoniului cultural național mobil

Art. 22. Ierarhizarea sistemului de protejare a patrimoniului cultural național mobil

(1) Statul garantează și asigură protejarea patrimoniului cultural național mobil în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

(2) Parlamentul asigură cadrul legislativ în domeniul protejării, conservării și restaurării patrimoniului cultural național mobil, aprobă strategiile naționale în domeniul vizat și finanțarea acestora de la bugetul de stat.

(3) Guvernul asigură realizarea politicii de stat în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil, aprobă cadrul normativ și programele de stat privind protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural național mobil.

(4) Ministerul Culturii este organul central de specialitate al administrației publice responsabil de elaborarea și aplicarea în practică a politicilor, programelor, strategiilor și normelor specifice în vederea protejării, conservării, restaurării și valorificării patrimoniului cultural național mobil.

(5) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea cooperează cu autoritățile centrale de specialitate, în condițiile legii, în vederea elaborării și realizării programelor privind protejarea, conservarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural național mobil.

Art.23. Autorități publice cu atribuții în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil

(1) Ministerul Culturii își exercită atribuțiile în domeniul patrimoniului cultural național mobil direct sau prin instituțiile de specialitate subordonate.

(2) Atribuțiile de bază ale Ministerului Culturii în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil sînt următoarele:

a) elaborarea și implementarea politicilor, strategiilor și programelor în domeniul protejării, conservării, restaurării și valorificării patrimoniului cultural național mobil;

b) elaborarea normelor și metodologiilor specifice domeniului de conservare, restaurare, clasare și protejare a patrimoniului cultural național mobil;

c) monitorizarea procesului de implementare a legislației privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

(3) În scopul promovării unei politici eficiente în domeniul cercetării, completării, evidenței, clasării, conservării, restaurării și punerii în valoare a patrimoniului cultural național mobil, Ministerul Culturii:

a) creează Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor ca organ consultativ în domeniu și asigură activitatea ei;

b) eliberează, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, autorizații pentru agenții economici care desfășoară activități de comercializare a bunurilor culturale mobile, certificate de acreditare a experților, conservatorilor, restauratorilor, laboratoarelor și atelierelor de restaurare a bunurilor culturale mobile;

c) elaborează și aprobă norme de clasare, conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile, de acreditare a experților, conservatorilor, restauratorilor, laboratoarelor și atelierelor de restaurare a bunurilor culturale mobile, a agenților economici care desfășoară activități de comercializare a bunurilor culturale mobile;

d) instituie Registrul experților și Registrul conservatorilor și restauratorilor acreditați în domeniul patrimoniului cultural mobil;

e) supraveghează și verifică lucrările de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile;

f) administrează dosarele de clasare a bunurilor culturale mobile.

g) inițiază, în conformitate cu prevederile convențiilor internaționale, la care Republica Moldova este parte, demersurile de rigoare în vederea protejării unor bunuri culturale, exportate ilegal sau sustrase din colecțiile publice și păstrate fără temei legal în străinătate.

h) participă la orice operațiune internațională, organizată în comun în baza unui acord de cooperare, în vederea împiedicării sau interzicerii operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate asupra bunurilor culturale mobile.

Art. 24. Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor

(1) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor este organismul științific consultativ și de avizare în domeniul muzeelor și patrimoniului cultural mobil al Ministerului Culturii, în componența căreia sînt incluși specialiști cu autoritate în domeniu și este condusă de un președinte numit prin ordinul ministrului culturii.

(2) Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor își desfășoară activitatea în baza unui regulament de organizare și funcționare, aprobat prin ordinul ministrului culturii.

(3) Finanțarea activităților specifice a Comisiei Naționale a Muzeelor se efectuează din bugetul Ministerului Culturii.

Art. 25. Atribuțiile Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor

Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor are următoarele atribuții:

a) în baza rapoartelor de expertiză a bunurilor culturale mobile, ia decizii asupra clasării acestora, inclusiv a celor aflate în biblioteci;

b) avizează normele de clasare a bunurilor culturale mobile și normele privind comerțul cu bunuri culturale mobile;

c) avizează normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate și stabilește prioritățile de restaurare a acestora;

d) avizează normele privind executarea mulajelor, copiilor, facsimilelor și a tirajelor postume, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;

e) avizează normele de acreditare a experților, conservatorilor, restauratorilor, laboratoarelor și atelierelor de conservare și restaurare;

f) avizează exportul temporar al bunurilor culturale mobile clasate;

- g) avizează normele metodologice privind exportul definitiv sau temporar a bunurilor culturale mobile;
- h) avizează funcționarea agenților economici, care comercializează sau organizează licitații cu bunuri culturale mobile;
- i) avizează regulamentele de organizare și funcționare a muzeelor publice;
- j) îndeplinește alte atribuții din domeniu în condițiile legii.

Art. 26. Serviciile publice cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural mobil

(1) Serviciile publice cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural mobil (secțiile raionale, municipale cultură) au următoarele atribuții în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil:

- a) întocmesc baza de date privind evidența bunurilor culturale mobile clasate, aflate în raza lor teritorială;
- b) înregistrează cererile de clasare a bunurilor culturale mobile deținute de instituțiile nespecializate, de cultele religioase, de alte persoane fizice și juridice;
- c) înaintează Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor propuneri privind clasarea bunurilor culturale mobile;
- d) înregistrează informațiile privind schimbarea proprietarului sau deținătorului, în cazul bunurilor culturale mobile clasate;
- e) fac propuneri de includere în prioritățile de restaurare a bunurilor mobile clasate în „Tezaur”, aflate în instituțiile nespecializate, cultele religioase, în proprietatea altor persoane fizice și juridice;
- f) verifică dacă agenții economici autorizați să comercializeze bunuri culturale mobile, respectă obligațiile ce le revin conform prezentei legi;
- g) controlează periodic starea de conservare și de securitate a bunurilor culturale mobile clasate, acordând consultanță de specialitate la solicitarea proprietarilor sau titularilor de alte drepturi reale.

CAPITOLUL VIII. Restituirea bunurilor culturale mobile scoase ilegal de pe teritoriul unui stat și recuperarea bunurilor culturale mobile care au fost scoase ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova

Art. 27. Restituirea bunurilor culturale mobile scoase ilegal de pe teritoriul unui stat

(1) În sensul prezentului articol, scoaterea ilegală de pe teritoriul unui stat a bunurilor culturale mobile, desemnează după caz:

- a) ieșirea unui bun cultural de pe teritoriul unui stat cu încălcarea legislației acestui stat în domeniul protejării bunurilor culturale;

b) nerevenirea bunului cultural la sfârșitul unui export temporar legal sau orice încălcare a uneia din condițiile acestui export temporar.

(2) În sensul prezentului articol, prin posesor al bunului cultural care a fost scos ilegal de pe teritoriul unui stat, se înțelege persoana fizică sau juridică, ce deține bunul respectiv.

(3) În sensul prezentului articol prin deținătorul bunului cultural, care a fost scos ilegal de pe teritoriul unui stat, se înțelege persoana fizică sau juridică ce deține bunul cultural respectiv în numele altei persoane fizice sau juridice decât proprietarul de drept.

(4) Ministerul Culturii întreprinde măsurile de rigoare pentru restituirea către statul reclamant a bunului cultural care a fost scos ilegal de pe teritoriul acestuia, precum și pentru revenirea în țară a bunurilor culturale care au fost scoase ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Procedurile de restituire și de recuperare a bunurilor culturale care au fost scoase ilegal de pe teritoriul unui stat sau de pe teritoriul Republicii Moldova se vor realiza în conformitate cu prevederile și normele, stabilite de legislația internațională.

(6) Autoritățile competente ale Republicii Moldova:

vor lua toate măsurile necesare pentru a preveni orice tentativă de a ignora procedura de restituire a bunului cultural care a fost scos ilegal de pe teritoriul unui stat;

vor acționa ca mediatori între posesorul sau, după caz, deținătorul bunului cultural care a fost scos ilegal de pe teritoriul unui stat și statul solicitant, în vederea restituirii bunului cultural respectiv.

Art. 28. Recuperarea bunurilor culturale mobile care au fost scoase ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Ministerul Culturii poate cere oricărui stat, prin intermediul autorităților competente și în condițiile legii, efectuarea de cercetări în vederea descoperirii locului unde se află, precum și identificarea posesorului sau deținătorului bunului cultural scos ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Recuperarea bunurilor culturale identificate se realizează conform procedurilor legale convenite între părți.

CAPITOLUL IX. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

Art. 29. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi

(1) Persoanele fizice și juridice răspund civil, contravențional sau penal, în conformitate cu legislația, pentru:

- a) efectuarea lucrărilor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile fără certificat de acreditare;
- b) comercializarea neautorizată a bunurilor culturale mobile;
- c) exportul neautorizat al bunurilor culturale mobile;
- d) distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor culturale mobile;
- e) sustragerea de bunuri culturale mobile din colecțiile publice și private;
- f) deținerea de colecții și bunuri culturale mobile neînregistrate în modul stabilit de lege;
- g) încălcarea prevederilor privind accesul la colecțiile de bunuri culturale mobile a specialiștilor acreditați în domeniu.

(2) Prejudiciul material cauzat bunurilor culturale mobile de către persoane fizice sau juridice urmează a fi reparat în modul stabilit de legislație.

(3) Reparația prejudiciului cauzat bunurilor culturale mobile se efectuează în mod benevol sau în baza unei hotărâri judecătorești.

Capitolul X. Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 30.

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

(2) Guvernul, în termen de 3 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

(3) Ministerul Culturii, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

- a) va aproba:
 Normele de clasare a bunurilor culturale mobile;
 Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
 Normele de acreditare a experților în domeniul patrimoniului cultural național mobil;
 Normele de acreditare a conservatorilor și restauratorilor în domeniul patrimoniului cultural național mobil;

Normele privind autorizarea laboratoarelor și atelierelor de conservare și restaurare a patrimoniului cultural național mobil;

Normele privind executarea copiilor, mulajelor, facsimilelor de pe bunuri culturale mobile;

b) va institui:

Registrul experților în domeniul protejării patrimoniului cultural național mobil;

Registrul conservatorilor și restauratorilor acreditați în domeniul patrimoniului cultural național mobil;

Registrul colecțiilor private de bunuri culturale mobile.

Președintele Parlamentului

Notă informativă la proiectul de lege privind protejarea patrimoniului cultural național mobil

Actualmente cadrul legislativ și normativ în domeniul protecției patrimoniului cultural din Republica Moldova îl constituie Legea nr. 413-XIV din 27 mai 1999 despre cultură, Legea nr. 1530-XII din 22 iunie 1993 privind ocrotirea monumentelor, Legea muzeelor nr. 1596-XV din 27 decembrie 2002, Legea nr. 880-XII din 22 ianuarie 1992 privind fondul arhivistic al Republicii Moldova, Legea nr. 286-XIII din 16 mai 1994 cu privire la biblioteci și un șir de regulamente, aprobate prin hotărâri de Guvern și de Ministerul Culturii, care reglementează activitățile specifice în acest domeniu.

Dat fiind, că Legea muzeelor reglementează doar sistemul de cercetare, completare, evidență, conservare, restaurare, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural mobil deținut de instituțiile muzeale din republică, iar Legea cu privire la biblioteci și Legea privind fondul arhivistic reglementează activitățile specifice în domeniile respective, este oportună aprobarea și implementarea Legii privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, care ar institui un regim juridic al bunurilor aparținând patrimoniului cultural mobil, ca parte a patrimoniului cultural național, indiferent de regimul de proprietate asupra acestora.

Proiectul de lege privind protejarea patrimoniului cultural național mobil este elaborat în corespundere cu normele și conceptele internaționale referitoare la protecția patrimoniului cultural, în special, cu prevederile Convenției UNESCO privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural (1972), Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită) (La Valette, 1992), Convenției europene privind protecția patrimoniului arhitectural (Granada, 1985), Convenției europene a peisajului (Florența, 2000), și se bazează pe conceptul cercetării, evidenței, clasării, conservării, restaurării, protejării și valorificării patrimoniului cultural național mobil conform normelor internaționale.

Proiectul este structurat pe 10 capitole, în care se reglementează un spectru larg de activități specifice în domeniul protejării patrimoniului cultural mobil, cum ar fi: cercetarea, inventarierea și clasarea bunurilor culturale mobile; păstrarea și asigurarea securității acestora; conservarea și restaurarea bunurilor culturale mobile, circulația bunurilor culturale de acest gen; finanțarea activităților de protejare a bunurilor culturale mobile; atribuțiile și obligațiunile instituțiilor specializate în domeniul protecției, restaurării și conservării bunurilor culturale mobile; etc.

Avându-se în vedere că patrimoniul cultural național mobil este alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, în proiectul de lege se prevede clasificarea acestora, în funcție de importanța sau semnificația lor, în două categorii stipulate în legislația internațională:

a) Tezaurul patrimoniului cultural național mobil, alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate;

b) Fondul patrimoniului cultural național mobil, alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită pentru Republica Moldova.

Ținând cont de faptul că cercetarea, inventarierea, conservarea, restaurarea și clasarea bunurilor culturale mobile este unul din cele mai importante domenii de activități specifice de protejare a patrimoniului cultural, proiectul de lege include un șir de prevederi vizînd sistemul de efectuare a lucrărilor de cercetare, inventariere, conservare, restaurare și clasare a bunurilor culturale mobile, procedurile de acreditare a experților, conservatorilor și restauratorilor în

domeniul protecției patrimoniului cultural mobil, de eliberare a autorizațiilor pentru efectuarea lucrărilor de restaurare a acestor bunuri, indiferent de forma de proprietate asupra lor, etc.

În conformitate cu practicile existente în țările vecine, atribuțiile de avizare a procedurilor de clasare sau declasare a bunurilor culturale mobile, de acreditare a experților, conservatorilor și restauratorilor, de autorizare a agenților economici care comercializează sau organizează licitații cu bunuri culturale mobile, sînt puse în sarcina unor organisme științifice de pe lângă autoritatea publică centrală cu atribuții în domeniul patrimoniului. În acest context, în prezentul proiect de lege se stabilesc atribuțiile și obligațiunile Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, care va exercita funcțiile de organism științific consultativ și de avizare în domeniul protejării patrimoniului cultural mobil al Ministerului Culturii.

În ultimii ani în Republica Moldova mai mulți agenți economici desfășoară activități de comercializare a bunurilor culturale în lipsa autorizațiilor, lucru care împiedică accesul specialiștilor la informațiile vizînd procesul de circulație a bunurilor culturale mobile atît pe teritoriul Republicii Moldova, cît și în exterior, cantitatea numerică și calitativă a bunurilor culturale puse în vînzare, etc.

În scopul reglementării acestui important domeniu de activitate, în proiectul de lege sînt stipulate un șir de prevederi vizînd procedurile de autorizare a agenților economici care desfășoară activități de comercializare a bunurilor culturale, atribuțiile și obligațiile acestora, etc.

Pe parcursul anilor de pe teritoriul Republicii Moldova a fost scos, atît în mod legal, cît și ilegal, un număr impunător de bunuri culturale mobile (piese arheologice, cărți vechi și manuscrise, colecții de carte religioasă și icoane din biserici și mănăstiri, etc.) care, în condițiile vidului existent în legislația națională în domeniul vizat, nu au mai putut fi recuperate.

În vederea reglementării acestui domeniu, în proiectul de lege sînt stipulate mai multe prevederi vizînd atît procedurile de restituire a bunurilor culturale aduse ilegal în țară, cît și de recuperare a bunurilor culturale scoase ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova.

Proiectul de lege mai conține un șir de prevederi ce țin de garanțiile statului în domeniul protejării patrimoniului cultural mobil, finanțarea activităților specifice în domeniul cercetării, inventarierii, clasării, conservării și restaurării bunurilor culturale mobile, etc.

În baza obiecțiilor și propunerilor, conținute în avizele Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor și Academiei de Științe, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Grupului de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător, instituțiilor specializate (muzee, biblioteci), agenților economici care desfășoară activități de comercializare a bunurilor culturale mobile, în prezentul proiect de lege s-au operat un șir de modificări. (vezi Tabelul divergențelor).

În scopul consultării opiniei publice, proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Culturii, la compartimentul „transparență decizională”. Opinii, care să vină în contradicție cu proiectul respectiv, nu au parvenit.

Menționăm, că pentru implementarea Legii privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, nu se vor solicita surse financiare suplimentare, cheltuielile pentru efectuarea activităților specifice în acest domeniu fiind acoperite din contul mijloacelor proprii, mijloacelor speciale și celor bugetare aprobate ale proprietarilor cu orice titlu de drepturi asupra acestor bunuri culturale.

Odată cu aprobarea de către Parlament a legii respective, Ministerul Culturii va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare, în ordinea stabilită, actele normative de rigoare ce țin de implementarea prezentei legi.

Boris FOCȘA
Ministru